

Bruxelles, den 23.11.2017
COM(2017) 682 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**OM DEN EUROPÆISKE UNIONS LÅNTAGNINGS- OG
LÅNGIVNINGSAKTIVITETER I 2016**

DA

DA

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	3
2.	Den Europæiske Unions långivningsaktiviteter	3
2.1.	Betalingsbalancestøtte	3
2.2.	Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme	4
2.3.	Makrofinansiel bistand	5
2.4.	Euratom-faciliteten	6
3.	Den Europæiske Unions låntagningsaktiviteter	6
3.1.	Betalingsbalancemekanismen	6
3.2.	Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme	7
3.3.	Makrofinansiel bistand	8
3.4.	Euratom-facilitet	8
4.	Den Europæiske Investeringsbank	8
4.1.	EIB's långivningsaktiviteter	8
4.2.	EIB's låntagningsaktiviteter	9
5.	Sikring af finansiell stabilitet i euroområdet	9
5.1.	Den græske lånefacilitet	10
5.2.	Den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet	10
5.3.	Den europæiske stabilitetsmekanisme	10

1. INDLEDNING

Beretningen forelægges i henhold til artikel 149 i finansforordningen¹, som fastslår, at Kommissionen en gang om året skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om situationen med hensyn til budgetgarantier og risiciene i den forbindelse.

Kommissionen skal derfor hvert år informere Europa-Parlamentet og Rådet om brugen af Den Europæiske Unions (EU) forskellige långivningsinstrumenter.

I denne beretning beskrives långivningstransaktionerne for hvert instrument samt de respektive låntagningsaktiviteter.

På baggrund af de forventede ændringer af finansforordningen vil oplysninger om låntagnings- og långivningsaktiviteter fremover blive integreret i den finansielle regnskabspakke, der er fastlagt i den reviderede finansforordning. For at undgå dobbeltarbejde bør denne særskilte beretning om låntagnings- og långivning herefter ophøre.

2. DEN EUROPÆISKE UNIONS LÅNGIVNINGSAKTIVITETER

Den finansielle støtte til tredjelande og medlemsstater i form af bilaterale lån, der finansieres via kapitalmarkederne med en garanti over EU's budget, ydes af Kommissionen i henhold til forskellige retsakter fra Rådet eller fra Rådet og Europa-Parlamentet, som afhænger af de mål, der forfølges². Kommissionen og den højtstående repræsentant sikrer med bistand fra EEAS, at der er sammenhæng mellem den finansielle støtte til tredjelande og de overordnede mål for EU's optræden udadtil.

Tabel 1: Udvikling i den Europæiske Unions transaktioner (udestående beløb i mio. EUR)

Year	ECSC i.l.(1) (2)	Euratom (1)	BOP	MFA	EFSM	Total
2011	225	447	11 400	590	28 000	40 662
2012	183	423	11 400	545	43 800	56 351
2013	179	386	11 400	565	43 800	56 330
2014	192	348	8 400	1 829	46 800	57 569
2015	204	300	5 700	3 007	46 800	56 011
2016	175	251	4 200	2 947	46 800	54 373

(1)The conversion rates used are those of 31 December of each year.
(2)The European Coal & Steel Community is in liquidation since 2002. The last bond issued by ECSC matures in 2019. The increase and decrease of the outstanding amount is due to the evolution of the exchange rate (GBP vs EUR).

2.1. Betalingsbalancestøtte

Betalingsbalancestøtte i henhold til artikel 143 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og Rådets forordning (EF) nr. 332/2002 af 18. februar 2002 om indførelse af en mekanisme for mellemfristet betalingsbalancestøtte til medlemsstaterne³

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

² Der er en detaljeret præsentation af Kommissionens låntagnings- og långivningsaktiviteter på http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/index_en.htm.

³ EFT L 53 af 23.2.2002, s.1.

(forordningen om betalingsbalancestøtte) tager form af mellemfristede lån ydet af Unionen. Støtten ydes normalt sammen med finansiering fra Den Internationale Valutafond (IMF) og andre multilaterale långivere, som f.eks. Den Europæiske Investeringsbank (EIB), Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) eller Verdensbanken.

Betalingsbalancestøtte indrømmes fra sag til sag af Rådet, som træffer afgørelse med kvalificeret flertal. De potentielle modtagere er medlemsstater uden for euroområdet med alvorlige betalingsbalanceproblemer. Støtten tjener til at mindske de modtagende medlemsstaters eksterne finansieringsvanskeligheder og genskabe en holdbar betalingsbalancesituation. Den frigives efter opfyldelse af de økonomisk-politiske betingelser, som Rådet vedtager efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg om et udkast til tilpasningsprogram, og som aftales mellem Kommissionen og den støttemodtagende medlemsstat i et aftalememorandum forud for låneaftalens indgåelse. Overholdelsen af foranstaltningerne i tilpasningsprogrammet kontrolleres regelmæssigt og er en forudsætning for udbetalingen af yderligere rater. De krævede midler tilvejebringes af Kommissionen på kapitalmarkederne på vegne af Den Europæiske Union.

Kommissionen aflægger regelmæssigt rapport til Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og Rådet om gennemførelsen af forordningen om betalingsbalancestøtte.

I April 2016 tilbagebetalte Ungarn sin sidste lånetranche på 1,5 mia. EUR. Pr. 31. december 2016 var det samlede udestående beløb i henhold til programmet for betalingsbalancestøtte på 4,2 mia. EUR⁴.

Tabel 2: Betalingsbalancestøtte frem til den 31. december 2016 (beløb i mia. EUR)

Country	Amount decided	Amount disbursed	Amount reimbursed	Amount outstanding	Weighted average maturity (years)
Latvia	3.1	2.9	2.2	0.7	4.2
Romania	5.0	5.0	1.5	3.5	1.4
Total	8.1	7.9	3.7	4.2	1.9

2.2. Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme

Med Rådets forordning (EU) nr. 407/2010 af 11. maj 2010⁵ oprettedes den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM) på basis af artikel 122, stk. 2,⁶ i TEUF. EFSM er fuldt ud understøttet af EU-budgettet og har en samlet udlånskapacitet på op til 60 mia. EUR⁷.

EFSM blev taget i anvendelse i 2011 til fordel for Irland⁸ og Portugal⁹ med lånetilsagn på op til henholdsvis 22,5 mia. EUR og 26 mia. EUR.

⁴ Der er detaljerede oplysninger om transaktioner vedrørende betalingsbalancestøtte på:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/balance_of_payments/index_en.htm

⁵ Som ændret ved Rådets forordning (EU) 2015/1360 af 4. august 2015 (EUT L 210 af 7.8.2015, s. 1).

⁶ I henhold til artikel 122, stk. 2, i TEUF kan der ydes finansiell støtte til en medlemsstat, der er i vanskeligheder som følge af usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over.

⁷ Der er detaljerede oplysninger om EFSM-transaktioner på

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/efsm/index_en.htm

⁸ Rådets gennemførelsesafgørelse 2011/77/EU af 7. december 2010 om tildeling af finansiell støtte fra Unionen til Irland (EUT L 30 af 4.2.2011, s. 34).

⁹ Rådets gennemførelsesafgørelse 2011/344/EU af 30. maj 2011 om tildeling af finansiell støtte fra Unionen til Portugal (EUT L 159 af 17.6.2011, s. 88).

I 2013 blev der truffet afgørelse om at forlænge den maksimale gennemsnitlige løbetid for de udbetalte lån fra 12,5 år til 19,5 år for begge medlemsstater. EFSM-modtagere kan anmode om forlængelse og refinansiering af alle EFSM-lån, forudsat at den gennemsnitlige løbetid for udbetalte lån (at regne fra første udbetaling) ikke overstiger 19,5 år.

I denne forbindelse blev der modtaget en anmodning om at forlænge EFSM-lånet på 4,75 mia. EUR, der blev udbetalt til Portugal i 2011, og som forfaldt den 3. juni 2016. Lånet blev refinansieret i tre transaktioner med løbetider indtil 2023 (1,5 mia. EUR), 2031 (2,25 mia. EUR) og 2036 (1 mia. EUR). Efter forlængelsen af løbetiden er den vægtede gennemsnitlige levetid af EFSM-lån til Portugal nu 14,9 år.

EFSM's samlede udestående udgjorde 46,8 mia. EUR ved udgangen af 2016 (Irland: 22,5 mia. EUR, Portugal: 24,3 mia. EUR).

2.3. Makrofinansiel bistand

Makrofinansiel bistand¹⁰ er udformet med henblik på at dække usædvanlige behov for ekstern finansiering i lande, som geografisk, økonomisk og politisk befinder sig tæt på EU. Formålet hermed er at genoprette den makroøkonomiske og finansielle stabilitet i kandidatlandene og potentielle kandidatlande og i EU's nabolande (og i særlige tilfælde andre tredjelande), samtidig med at der tilskyndes til at gennemføre makroøkonomiske reformer og strukturreformer. Makrofinansiel bistand ydes som en ekstraordinær og midlertidig foranstaltning, udbetales i rater og ledsages af strenge økonomisk-politiske betingelser. Makrofinansiel bistand supplerer og er betinget af IMF's tilpasningsprogrammer. Makrofinansiel bistand kan ydes i form af lån og/eller under visse omstændigheder gavebistand¹¹.

Hvis et modtagerland ikke opfylder sine tilbagebetalingsforpligtelser, kan Kommissionen tage garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande i anvendelse¹² for at sikre tilbagebetalingen af Kommissionens tilsvarende låntagning¹³.

Den anden og sidste tranche på 10 mio. EUR af det lån på 15 mio. EUR, der blev ydet til Den Kirgisiske Republik¹⁴, blev udbetalt i April 2016.

Den 6. juli 2016 besluttede Europa-Parlamentet og Rådet at yde supplerende makrofinansiel bistand til Tunesien¹⁵ på højst 500 mio. EUR i form af lån (tre trancher på 200, 150 og 150 mio. EUR).

Den 14. december 2016 besluttede Europa-Parlamentet og Rådet at yde yderligere makroøkonomisk bistand til Det Hashemitiske Kongerige Jordan¹⁶ på højst 200 mio. EUR i form af lån (i to trancher af 100 mio. EUR).

¹⁰ Artikel 212 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) 2012/C 326/142.

¹¹ Der er detaljerede oplysninger om makrofinansiel bistand på: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/macro-financial_assistance/index_en.htm

¹² Se Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande (kodificeret udgave) (EUT L 145 af 10.6.2009, s. 10). Der er endnu ikke konstateret misligholdelser af lån ydet som makrofinansiel bistand.

¹³ Skønt tilbagebetalingen af lån i sidste ende er dækket af EU-budgettet, fungerer garantifonden som en likviditetsbuffer, der beskytter EU-budgettet mod krav på grund af manglende betaling. For en samlet rapport om fondens virke henvises til COM(2014) 214 og det ledsagende arbejdsdokument SEC(2014) 129.

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1025/2013/EU af 22. oktober 2013 om makrofinansiel bistand til Den Kirgisiske Republik (EUT L 283 af 25.10.2013, s. 1).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2016/1112 af 6. juli 2016 om yderligere makrofinansiel bistand til Tunesien (EUT L 186 af 9.7.2016, s. 1).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2016/2371 af 14. december 2016 om yderligere makroøkonomisk bistand til Det Hashemitiske Kongerige Jordan (EUT L 352 af 23.12.2016, s. 18).

Der blev modtaget tilbagebetaling på i alt 70 mio. EUR fra de støttemodtagende lande (Bosnien-Hercegovina 4 mio. EUR, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien 10 mio. EUR, Montenegro 1,34 mio. EUR og Serbien 54,66 mio. EUR).

Det udestående beløb i makrofinansielle bistandslån steg fra 3 006,6 mio. EUR til 2 946,6 mio. EUR mellem den 31. december 2015 og den 31. december 2016. Lån til Ukraine udgør 75 % af det samlede udestående beløb i makrofinansielle bistandslån.

2.4. Euratom-faciliteten

Euratoms lånefacilitet kan anvendes til at finansiere projekter i medlemsstaterne (Rådets afgørelse 77/270/Euratom) eller i visse tredjelande¹⁷ (Rådets afgørelse 94/179/Euratom).

I 1990 fastsatte Rådet en lånegrænse på 4 mia. EUR, hvoraf 3,7 mia. EUR er afsat, og 3,4 mia. EUR allerede er udbetalt. I henhold til Rådets afgørelse om låneloftet (77/271/Euratom som ændret) skal Kommissionen underrette Rådet, når de gennemførte transaktioner beløber sig til 3,8 mia. EUR og, hvis det er relevant, foreslå et nyt låneloft.

I 2013 vedtog Kommissionen afgørelse C(2013) 3496 om at yde et Euratom-lån på op til 300 mio. EUR i støtte til Ukraines program for sikkerhedsmæssige forbedringer af kernekraftenheder. Låneaftalen blev undertegnet den 7. august 2013. I marts 2013 blev et parallelt lån på 300 mio. EUR undertegnet af EBRD.

Den 27. maj 2015 blev der vedtaget en afgørelse om lånoptagelse for en første tranche på 100 mio. EUR, men på grund af forsinkelser i gennemførelsesprocessen er der ikke foretaget nogen udbetalinger før udgangen af 2016. Den første lånetranche på 50 mio. EUR blev udbetalt i maj 2017.

De tilbagebetalte beløb bestod af 22,62 mio. EUR fra Bulgarien, 19 mio. EUR fra Rumænien, og hvad der svarer til 7,1 mio. EUR fra Ukraine¹⁸.

3. DEN EUROPÆISKE UNIONS LÅNTAGNINGSAKTIVITETER

For at kunne finansiere den långivning, som Rådet træffer afgørelse om, er Kommissionen bemyndiget til at optage lån på kapitalmarkederne på vegne af både Den Europæiske Union og Euratom. Lånoptagelse og långivning gennemføres som modstående ("back-to-back")-transaktioner for at undgå rente- eller valutakursrisici for EU-budgettet¹⁹. Udestående låntagninger modsvarer af udestående udlån.

3.1. Betalingsbalancemekanismen

I 2016 blev der ikke optaget lån på markedet under betalingsbalancemekanismen. Det samlede beløb, der er rejst til betalingsbalancemekanismen, udgjorde 4,2 mia. EUR ved udgangen af 2016.

3.2. Den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme

Efter anmodning fra Portugal om i marts og April 2016 at forlænge løbetiden for landets EFSM-lån, der forfaldt den 3. juni 2016, udstedte EU tre obligationer med forfald 2023

¹⁷ I øjeblikket Ukraine, Rusland og Armenien.

¹⁸ Tilbagebetalinger af 3 607 665,00 USD og 3 900 000,00 EUR.

¹⁹ EFSM-forordningen tillader forudfinansiering, da den bemyndiger Kommissionen "til at optage lån på kapitalmarkederne eller fra finansielle institutioner på det mest hensigtsmæssige tidspunkt mellem planlagte udbetalinger for således at optimere finansieringsomkostningerne og bevare dens omdømme som Unionens udsteder på markederne." De omkostninger, der måtte følge heraf, dækkes dog af låntageren.

(1,5 mia. EUR), 2031 (2,25 mia. EUR) og 2036 (1 mia. EUR) til at refinansiere den obligation, der var ved at udløbe.

Tabel 4: EU's låntagning til EFSM i 2016 (i mio. EUR)

Land	Udstedelsesdato	Forfaldsdato	Størrelse
Portugal – første tranche	15/3/2016	4/4/2036	1 000
Portugal – anden tranche*	13/4/2016	4/4/2031	2 250
Portugal – tredje tranche	19/4/2016	4/11/2023	1 500
I alt			4 750

* Sammen med 10 mio. EUR i makrofinansiel bistand til Den Kirgisiske Republik (se afsnit 3.3 nedenfor)

3.3. Makrofinansiel bistand

Den anden tranche (10 mio. EUR ud af de 15 mio. EUR i henhold til afgørelsen) af lånet, der er ydet til Den Kirgisiske Republik, blev udbetalt i april 2016.

Tabel 5: EU's MFA-låntagningstransaktioner i 2016 (mio. EUR)

Land	Udstedelsesdato	Forfaldsdato	Størrelse
Den Kirgisiske Republik	13/4/2016	4/4/2031	10
I alt			10

3.4. Euratom-facilitet

I 2016 var der ingen låntagningstransaktioner inden for rammerne af Euratom.

4. DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

4.1. EIB's långivningsaktiviteter

EIB stiller finansiering til rådighed enten direkte til individuelle investeringsprojekter eller via finansielle formidlere til mindre projekter, som gennemføres af små og mellemstore virksomheder eller lokale myndigheder og kommuner. EIB tilbyder også lånegarantier, teknisk bistand og venturekapital.

I 2016 indgik EIB finansieringsaftaler om i alt 74,6 mia. EUR (sammenlignet med 77,5 mia. EUR i 2015). Inklusive EIF's aktiviteter finansierede EIB-Gruppen projekter for 83,8 mia. EUR og var katalysator for investeringer på knap 280 mia. EUR.

Endvidere havde EIB-Gruppen ved udgangen af 2016 godkendt 422 lån og garantier under Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) som led i investeringsplanen, der blev støttet af en garanti under EFSI²⁰. Tilsagnene udgjorde i alt 30,2 mia. EUR, der var godkendt under EFSI. Værdien af projekterne og den samlede mobiliserede investering beløb sig til 163,9 mia. EUR. Dette er 52 % af det overordnede mål på 315 mia. EUR over tre år.

EIB's finansieringsaktiviteter har indflydelse på EU-budgettet, når de er ledsaget af EU-garantier eller andre EU-budgetmidler. Udover transaktioner, der er godkendt under EFSI, gælder det for:

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer ("EFSI-forordningen") (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

- EIB-finansieringstransaktioner der udføres inden for rammerne af det eksterne mandat (der dækker førtiltrædelseslande, nabo- og partnerskabslande, lande i Latinamerika og Asien, Sydafrika). Disse finansieringer ledsages af en EU-budgetgaranti, der dækker statsgældsrisici eller politiske risici. I løbet af andet halvår 2016 vil Kommissionen udsende en særskilt rapport om EIB's eksterne långivningsaktiviteter i 2017.
- finansieringsfaciliteter med risikodeling, der indebærer brug af EU-budgettet til støtte for EU-politikker (f.eks. finansieringsfaciliteten med risikodeling i forbindelse med forsknings- og udviklingsprojekter og projektobligationsinitiativet).

I 2016 beløb EIB 's långivningstransaktioner uden for EU sig til i alt 7,9 mia. EUR, hvoraf 6,8 mia. EUR i regionerne var omfattet af det eksterne långivningsmandat (ELM). Omkring 5,9 mia. EUR eller 74 % af den samlede finansiering uden for EU blev gennemført i førtiltrædelsesregioner og naboregioner. Resten (26 %) blev undertegnet i Asien, Centralasien og Latinamerika.

Ud af de i alt 6,8 mia. EUR, som EIB underskrev i 2016 for regionerne, der var omfattet af det eksterne långivningsmandat, var næsten 4 mia. EUR (58 %) dækket af EU-garantien.

Den nye afgørelse om en EU-garanti til dækning af EIB-transaktioner uden for EU blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 16. april 2014²¹. Garantien beløber sig til i alt 27 mia. EUR plus et fakultativt supplerende beløb på 3 mia. EUR. Aktiveringen af hele eller en del af det fakultative beløb bestemmes af Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure og på grundlag af resultaterne af en midtvejsevaluering af det eksterne långivningsmandat.

Europa-Kommissionen fremlagde i september 2016 et ændringsforslag til det eksterne långivningsmandat om at hæve loftet til 32,3 mia. EUR. Forslaget drøftes i øjeblikket af Rådet og Europa-Parlamentet.

4.2. EIB's låntagningsaktiviteter

EIB har en modstandsdygtig finansieringsstrategi, der på lang sigt skaffer midler via obligationsudstedelse på de internationale kapitalmarkeder som støtte til sine långivningstransaktioner. EIB's finansieringsstrategi kombinerer udstedelse af store og likvide obligationer i kernevalutaer med målrettet og skræddersyet udstedelse i en række andre valutaer med henblik på at opnå tilstrækkelige mængder og de løbetider, der er nødvendige for forvaltningen af aktiver og passiver, samt optimering af finansieringsomkostninger på en holdbar måde.

I 2016 beløb EIB's långivningsaktiviteter sig til 66,4 mia. EUR med en gennemsnitlig løbetid på 7,1 år.

5. Sikring af finansiel stabilitet i euroområdet

Som reaktion på den globale økonomiske og finansielle krise har medlemsstaterne i euroområdet truffet en række foranstaltninger for at fastholde den finansielle stabilitet i euroområdet og Europa som helhed. Disse foranstaltninger er skitseret nedenfor og er ikke garanteret over EU's budget²².

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 466/2014/EU af 16. april 2014 om en EU-garanti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med finansieringstransaktioner til støtte for investeringsprojekter uden for Unionen (EUT L 135 af 8.5.2014, s. 1-20).

²² Der er yderligere oplysninger om de tre eksisterende faciliteter på: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/index_en.htm

5.1. Den græske lånefacilitet

I forlængelse af den enstemmige aftale, som euroområdet finansministre indgik den 2. maj 2010²³ for at støtte Grækenland, blev der sammen med IMF sammensat et treårigt fælles program omfattende en finansiel hjælpepakke på op til 110 mia. EUR ledsaget af strenge politiske betingelser²⁴, som Kommissionen og IMF i samarbejde med ECB forhandlede på plads med de græske myndigheder. Lånene fra medlemsstaterne i euroområdet under den græske lånefacilitet (GLF) beløb sig til 52,9 mia. EUR, der blev udbetalt mellem maj 2010 og december 2011.

5.2. Den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet

EFSF²⁵ blev oprettet af eurolandene som en institution, der er registreret i Luxembourg og ejes af dem. Den var tænkt som en midlertidig redningsmekanisme, hvorigennem der ydes lån til medlemsstater i euroområdet, der er i vanskeligheder, ved udstedelse af obligationer, der garanteres af medlemsstater i euroområdet. I oktober 2010 blev det besluttet at oprette en permanent redningsmekanisme, nemlig den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM), som trådte i kraft den 8. oktober 2012.

Den 14. marts 2012 blev et andet økonomisk tilpasningsprogram for Grækenland godkendt af euroområdet finansministre og IMF, hvorved de endnu ikke udbetalte beløb under det første program blev forøget med 130 mia. EUR. I henhold til dette andet program vil der derfor blive ydet finansiel bistand på i alt 164,5 mia. EUR, heraf 19,8 mia. EUR fra IMF. Mens det første program blev udformet som en aftale mellem kreditorerne med en pulje af bilaterale lån fra de deltagende medlemsstater i euroområdet og med Kommissionen som koordinator og forvalter, blev det andet program finansieret gennem EFSF.

Fra og med 1. juli 2013 deltager EFSF ikke længere i nye finansieringsprogrammer eller nye lånefacilitetsaftaler. Den er dog stadig aktiv som långiver (sammen med IMF og bestemte medlemsstater) inden for rammerne af de igangværende programmer til fordel for Grækenland, Portugal og Irland.

5.3. Den europæiske stabilitetsmekanisme

Fra og med den 1. juli 2013 blev den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM)²⁶ den permanente mekanisme til håndtering af nye anmodninger fra eurolande om finansiel bistand.

²³ Støtten ydes via bilaterale lån fra de øvrige eurolande, der samles centralt af Kommissionen på de betingelser, der er fastsat i erklæringen af 11. april 2010.

²⁴ De vigtigste elementer i de politiske betingelser blev fastlagt i Rådets afgørelse af 10. maj 2010 rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (2010/320/EU). Betingelserne blev yderligere præciseret i et aftalememorandum, der blev indgået mellem de græske myndigheder og Kommissionen på vegne af medlemsstaterne i euroområdet.

²⁵ Den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF) er et SPV-selskab, der finansieres af medlemsstaterne i euroområdet, og som har til formål at afhjælpe den europæiske statsgældskrise. Den blev vedtaget af Rådet for den Europæiske Union den 9. maj 2010 med det formål at opretholde den finansielle stabilitet i Europa ved at yde finansiel bistand til stater i euroområdet, der var i økonomiske vanskeligheder. Faciliteten har hovedkontor i Luxembourg By, fordi EFSF blev oprettet som et aktieselskab i henhold til lovgivningen i Storhertugdømmet Luxembourg. (Journal Officiel du Grand-Duché de Luxembourg - C — N° 1189 8 juin 2010).

²⁶ Den 11. juli 2011 undertegnede finansministrene fra de 17 lande i euroområdet traktaten om oprettelse af den europæiske stabilitetsmekanisme. Traktaten følger af Det Europæiske Råds afgørelse af 25. marts 2011 og er baseret på en ændring af artikel 136 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

ESM har en effektiv udlånskapacitet på 500 mia. EUR. Den samlede tegnede kapital er på 704,8 mia. EUR med en indbetalt kapital fra eurolande på 80,5 mia. EUR og en bundet kapital, som kan indkaldes, på 624,3 mia. EUR.

ESM har ydet finansiel bistand til Grækenland og Cypern (underlagt et makroøkonomisk tilpasningsprogram) og til Spanien til rekapitalisering af landets banksektor. Programmet for Spanien udløb i december 2013 med en samlet udbetaling på 41,3 mia. EUR, og programmet for Cypern blev afsluttet den 31. marts 2016 med en låneudbetaling på i alt 6,3 mia. EUR.

Den 8. juli 2015 indsendte den græske regering en anmodning om finansiel bistand til ESM. ESM's finansielle bistand til Grækenland beløber sig til op til 86 mia. EUR over tre år. Lederne af eurolandene indgik den 13. juli 2015 en aftale med Grækenland om en række foranstaltninger, der skal gennemføres hurtigst muligt med henblik på at indlede forhandlinger om en overordnet reformdagsorden, der er fastsat i et aftalememorandum (MOU). Den 19. august 2015 godkendte ESM aftalememorandummet. Aftalememorandummet fokuserer på fire søjler: genskabelse af den finanspolitiske holdbarhed, sikring af den finansielle stabilitet, styrkelse af væksten, konkurrenceevnen og investeringer, samt modernisering af den offentlige forvaltning.

Pr. 31. december 2016 var det samlede beløb for finansiel bistand fra ESM til Grækenland oppe på 31,7 mia. EUR (hvilket er ca. 37 % af hele programmet)

Der blev udbetalt yderligere 7,7 mia. EUR den 10. juli 2017, hvormed det samlede beløb udbetalt af ESM til Grækenland beløber sig til 39,4 mia. EUR.